

ЗВІТ

про періодичне відстеження результативності регуляторного акта

1. Вид та назва регуляторного акта

Постанова Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 963 «Про затвердження Порядку видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей або відмови в його видачі, переоформлення, анулювання» (далі – Постанова).

2. Найменування виконавця заходів з відстеження

Міністерство культури та інформаційної політики України.

3. Цілі прийняття акта

Постанова прийнята з метою встановлення для суб'єктів господарювання порядку проведення дозвільної (погоджувальної) процедури видачі, переоформлення, анулювання свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України (далі – Свідоцтво) згідно з вимогами Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

4. Строк виконання заходів з відстеження

Відповідно до статті 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Строк виконання заходів з періодичного відстеження результативності Постанови здійснювався у період з 15 лютого 2020 р. до 15 жовтня 2020 р., тобто через три роки з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності Постанови 14 лютого 2017 р.

Строк виконання повторно заходів з періодичного відстеження результативності Постанови розпочато з 15 жовтня 2023 р.

5. Тип відстеження

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта.

6. Методи одержання результатів відстеження

При періодичному відстеженні результативності регуляторного акта застосовувався статистичний метод.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

11 грудня 2015 р. набрала чинність Постанова, яка розміщена на офіційному вебсайті Міністерства культури та інформаційної політики України

(<https://mcip.gov.ua/>) у рубриці «Діяльність \ Культурна спадщина \ Нормативно-правові акти», а також на вебсайті Верховної Ради України (<https://rada.gov.ua/>).

Повторне відстеження результативності Постанови здійснювалось у період з 12 грудня 2016 р. по 14 лютого 2017 р.

Періодичне відстеження результативності Постанови здійснювалось у період з 15 лютого 2020 р. до 15 жовтня 2020 р.

З дати набрання чинності Постанови зауважень та пропозицій до неї від фізичних та юридичних осіб (у тому числі суб'єктів господарювання), їх об'єднань не надходило.

Періодичне відстеження результативності Постанови здійснювалось на основі:

- даних Мінкультури, МКМС і МКІП за 2016-2022 рр.;
- даних, раніше зібраних Мінкультури за запитами до підзвітних державних органів, які уповноважені на здійснення функцій з видачі Свідоцтва;
- статистичних даних Державної служби статистики України, розміщених на її офіційному вебсайті (www.ukrstat.gov.ua) щодо загальної кількості юридичних осіб в Україні у відповідних роках.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Потенційно у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей можуть бути задіяні фізичні та юридичні особи (у тому числі суб'єкти господарювання), які є власниками культурних цінностей або уповноважені ними особи. Статистичні дані та дані наукових досліджень не містять цього показника.

Постановою не передбачено встановлення платності або безоплатності видачі (переоформлення, анулювання) Свідоцтва, оскільки відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру встановлюється виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру. Законом України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» платності за видачу Свідоцтва не встановлено.

Кількісними показниками у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей є, зокрема, кількісні показники щодо видачі Свідоцтва у певному періоді.

Кількісними показниками за 2011-2022 рр. щодо видачі Свідоцтва є:

- загальна кількість звернень для отримання Свідоцтва: 2011 р. – 9 447 звернень (далі – зв.); 2012 р. – 7 761 зв.; 2013 р. – 5 886 зв.; 2014 р. – 4 336 зв.; 2015 р. – 3 124 зв.; 2016 р. – 675 зв.; 2017 р. – 1 658 зв.; 2018 р. – 1 041 зв.; 2019 р. – 44 зв.; 2020 р. – 26 зв.; 2021 р. – 32 зв.; 2022 р. – 29 зв.;

- кількість звернень юридичних осіб для оформлення Свідоцтва: 2011 р. – 316 зв.; 2012 р. – 151 зв.; 2013 р. – 170 зв.; 2014 р. – 97 зв.; 2015 р. – 70 зв.; 2016 р. –

55 зв.; 2017 р. – 15 зв.; 2018 р. – 15 зв.; 2019 р. – 21 зв.; 2020 р. – 18 зв.; 2021 р. – 16 зв.; 2022 р. – 22 зв.;

- загальна кількість виданих Свідоцтв: 2011 р. – 8 055 свідоцтв (далі – св.); 2012 р. – 6 322 св.; 2013 р. – 5 082 св.; 2014 р. – 2 223 св.; 2015 р. – 780 св.; 2016 р. – 168 св.; 2017 р. – 101 св.; 2018 р. – 74 св.; 2019 р. – 39 св.; 2020 р. – 26 св.; 2021 р. – 32 св.; 2022 р. – 28 св.;

- кількість виданих Свідоцтв юридичним особам: 2011 р. – 349 св.; 2012 р. – 157 св.; 2013 р. – 177 св.; 2014 р. – 101 св.; 2015 р. – 70 св.; 2016 р. – 23 св.; 2017 р. – 15 св.; 2018 р. – 15 св.; 2019 р. – 18 св.; 2020 р. – 28 св.; 2021 р. – 16 св.; 2022 р. – 21 св.;

- кількість культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва: 2011 р. – 229 310 культурних цінностей (далі – к. ц.); 2012 р. – 70 369 к. ц.; 2013 р. – 29 915 к. ц.; 2014 р. – 17 106 к. ц.; 2015 р. – 23 693 к. ц.; 2016 р. – 7 499 к. ц.; 2017 р. – 2 580 к. ц.; 2018 р. – 7 915 к. ц.; 2019 р. – 507 к. ц.; 2020 р. – 401 к. ц.; 2021 р. – 1 779 к. ц.; 2022 р. – 547 к. ц.;

- вартість культурних цінностей, на вивезення або тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва: 2011 р. – 264 200 878 грн; 2012 р. – 281 798 883 грн; 2013 р. – 289 098 402 грн; 2014 р. – 344 306 880 грн; 2015 р. – 172 581 805 грн; 2016 р. – 568 432 702 грн; 2017 р. – 169 771 528 грн; 2018 р. – 334 169 006 грн; 2019 р. – 3 897 279 970 грн; 2020 р. – 814 694 006 грн; 2021 р. – 847 202 587 грн; 2022 р. – 3 717 813 414 грн;

Видачу Свідоцтва та заборону вивезення, у тому числі тимчасово, з території України без Свідоцтва передбачено статтею 13 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей». Свідоцтво є підставою для пропуску зазначених у ньому культурних цінностей через державний кордон України, що відповідає міжнародним зобов'язанням України згідно зі статтею 6 Конвенції про заходи, спрямовані на заборону і запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності від 14 листопада 1970 р., ратифікованої із заявою Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 10 лютого 1988 р. № 5396-ХІ.

Однак, Свідоцтво видається не лише суб'єктам господарювання, але й іншим особам, які є власниками культурних цінностей і планують їх вивозити тимчасово чи назавжди з території України, чи уповноваженим власниками культурних цінностей особам.

Порядок видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей або відмови в його видачі, переоформлення, анулювання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 963 (далі – Порядок), діє відповідно до вимог частини першої статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» і поширюється, як і цей Закон, виключно на суб'єктів господарювання.

Зважаючи на це представлені загальні кількісні показники щодо видачі Свідоцтва стосуються усіх осіб (фізичних і юридичних), які звертались для оформлення Свідоцтва.

Результативність даного регуляторного акта проведено за аналізом кількісних показників у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей за чотири періоди:

I період – до набрання чинності Постанови (2012-2015 рр.);

II період – після набрання і повторного відстеження результативності Постанови (2016 р.);

III період – після набрання і періодичного відстеження результативності Постанови (2017-2019 рр.);

IV період – повторне періодичне відстеження результативності Постанови (2019-2022 рр.).

Таблиця 1. Динаміка залучення юридичних осіб до процедури видачі Свідоцтва у 2012-2022 рр.

Період	Рік	Загальна кількість звернень	У тому числі кількість звернень юридичних осіб	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам	Загальна кількість відмов у видачі свідоцтва	Співвідношення між кількістю виданих свідоцтв юридичним особам та кількістю звернень юридичних осіб	Загальна кількість юридичних осіб в Україні ¹	Частка кількості юридичних осіб, які звернулися для отримання свідоцтва, від загальної кількості юридичних осіб в Україні
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	2012	7 761	151	157	0	1,04	1 341 781	0,011 %
	2013	5 886	170	177	0	1,04	1 372 177	0,012 %
	2014	4 336	97	101	0	1,04	1 331 230	0,007 %
	2015	3 124	70	70	0	1	1 121 347	0,006 %
II	2016	675	55	23	32	0,42	1 185 071	0,004 %
III	2017	1 658	15	15	0	1	1 235 024	0,001 %
	2018	1 041	15	15	0	1	1 298 435	0,001 %
	2019	44	21	18	3	0,86	1 350 627	0,001 %
IV	2020	26	18	18	0	1	1 395 448	0,001 %
	2021	32	16	16	0	1	1 437 009	0,001 %
	2022	29	22	21	1	0,95	1 464 953	0,001 %

¹ показники, зібрані Державною службою статистики України і розміщені на її офіційному вебсайті: www.ukrstat.gov.ua.

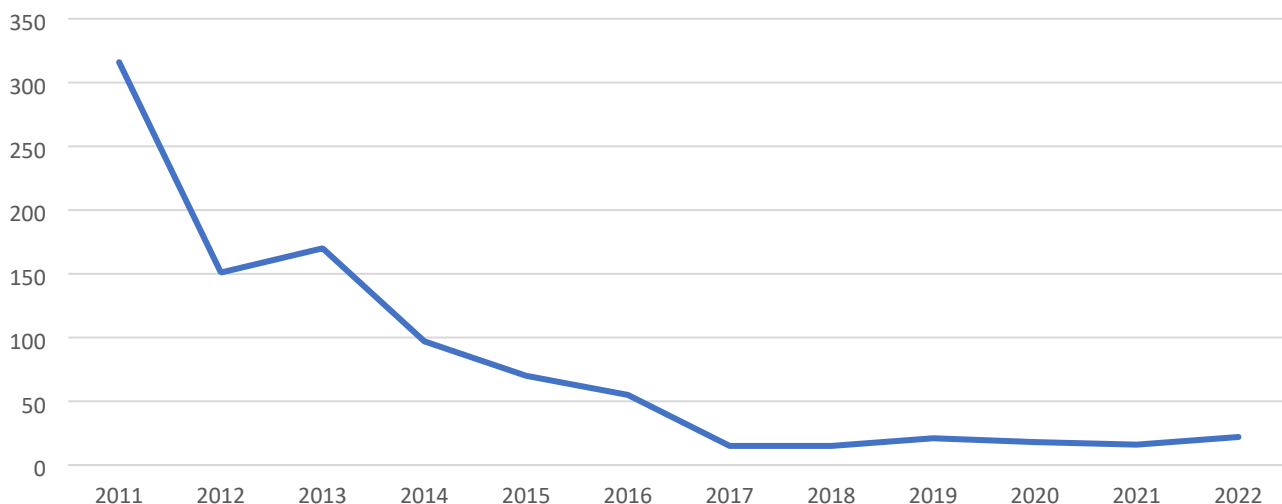
Згідно з показниками, зазначеними у колонці 4 таблиці 1, в середньому в I періоді зверталось за отриманням Свідоцтва 122 юридичні особи на рік, у II періоді – 55 осіб, у III періоді – 17 осіб, а у IV періоді – 19 осіб. Отже, значний спад відповідних звернень спостерігався як до прийняття Постанови, так і після прийняття Постанови. За періоди періодичного відстеження результативності

Постанови (III і IV періоди) показники звернень юридичних осіб за отриманням Свідоцтва більш стабільні від 15 до 22 звернень на рік.

Це добре спостерігається при розгляді кривої графіка за показниками кількості звернень юридичних осіб для отримання послуги з видачі Свідоцтва у 2011-2022 рр.

Графік за показниками кількості звернень юридичних осіб для отримання послуги з видачі Свідоцтва у 2011-2022 рр.

Аналізуючи показники кількості виданих Свідоцтв юридичним особам (колонка 5 таблиці 1), спостерігається спад цих показників у період до прийняття Постанови, що характеризується зменшенням показника від 349 до 70 виданих Свідоцтв, і відносно стабільні показники після набрання чинності Постановою в межах 15 - 23 виданих Свідоцтв.

Продовжуючи спостерігати за змінами, що відбуваються у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей в частині надання адміністративної послуги з видачі Свідоцтва, на основі кількісних показників, наведених вище, зокрема у таблиці 1, визначаємо у поточному спостережному періоді низьку участь юридичних осіб, що звертаються за отриманням Свідоцтва відповідно до Постанови, від загальної кількості зареєстрованих юридичних осіб в Україні на відповідний рік. Про це свідчать стабільно низькі показники частки кількості юридичних осіб, які звернулись для отримання Свідоцтва, від загальної кількості юридичних осіб в Україні, що складають 0,001 % у III і IV періодах.

З огляду на показники кількості звернень юридичних осіб за отриманням Свідоцтва, кількості виданих Свідоцтв юридичним особам та частки кількості юридичних осіб, які звернулись для отримання Свідоцтва, від загальної кількості юридичних осіб в Україні, зазначені вище і відображені у таблиці 1 і графіку, вплив регулювання питання видачі Свідоцтва на діяльність суб'єктів господарювання до прийняття Постанови і після її прийняття в край низький і з 2017 р. є стабільно низьким.

Таблиця 2. Динаміка кількості культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва, та їх вартості у 2011-2022 рр.

Пе-ріод	Рік	Загальна кількість виданих свідоцтв	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам, які вивозили культурні цінності назавжди	Кількість виданих свідоцтв юридичним особам, які вивозили культурні цінності тимчасово	Загальна кількість культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано свідоцтва	Кількість культурних цінностей, щодо яких видано свідоцтва юридичним особам	Загальна вартість культурних цінностей, щодо яких видано свідоцтва (грн)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	2011	8 055	349	*	*	229 310	*	264 200 878
	2012	6 322	157	*	*	70 369	*	281 798 883
	2013	5 082	177	*	*	29 915	*	289 098 402
	2014	2 223	101	*	*	17 106	*	344 306 880
	2015	780	70	*	*	23 693	*	172 581 805
II	2016	168	23	*	*	7 499	*	568 432 702
III	2017	101	15	*	*	2 580	*	169 771 528
	2018	74	15	*	*	7 915	*	334 169 006
	2019	39	18	0	18	507	341	3 897 279 970
IV	2020	26	18	1	17	401	370	814 694 006
	2021	32	16	0	16	1 779	1 725	847 202 587
	2022	28	21	0	21	547	404	3 717 813 414

* відомості відсутні

Видача Свідоцтва є міжнародним зобов'язанням України, що характеризується контролем держави за вивезенням як тимчасовим, так і назавжди культурних цінностей з території України для захисту і збереження культурних цінностей України, що є частиною всесвітньої культурної спадщини.

З огляду на показники, зазначені у колонках 7 таблиці 2, загальна кількість культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано Свідоцтво, тобто за вивезенням яких здійснено контроль держави, у періоди після прийняття Постанови (II, III і IV) продовжують знижуватись від 7499 культурних цінностей до 547 культурних цінностей на рік порівняно з періодом (I) до прийняття Постанови, але за даними колонки 9 таблиці 2 спостерігається протилежна ситуація – вартість культурних цінностей, на вивезення та тимчасове вивезення яких видано Свідоцтва, значно зросла від 568 432 702 грн на рік до 3 717 813 414 грн на рік.

У таблиці 2 додано колонки 5, 6 і 8, показники яких показують, що було заявлено і дозволено щодо більшості культурних цінностей лише тимчасове вивезення з України. З практики відомо, що метою тимчасового вивезення культурних цінностей є експонування їх на виставках за кордоном з обов'язковим поверненням в України, а отже Україна не втрачає ці культурні цінності, а популяризує українську культуру за кордоном.

Отож, Постанова є додатковим законодавчим механізмом контролю за вивезенням та тимчасовим вивезенням культурних цінностей з території України.

Основним актом законодавства України, що регламентує механізм контролю за вивезенням та тимчасовим вивезенням культурних цінностей з території України є Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», статтями 10, 12, 13, 14, 15, 24 і 25 передбачено повноваження МКІП з видачі Свідоцтва, порядок його видачі і підстави відмови у видачі Свідоцтва.

Враховуючи все вищевикладене, Постанова сприяє реалізації державної політики у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, зокрема, у питанні надання адміністративної послуги з видачі Свідоцтва.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Періодичне відстеження результативності Постанови здійснено повторно через три роки після проведення заходів з періодичного відстеження результативності Постанови, яке в свою чергу проводилось після набрання нею чинності 11.12.2015. Дія Постанови поширюється виключно на суб'єктів господарювання.

На даному етапі проаналізовано статистичні показники щодо видачі Свідоцтва за 2011-2022 роки і визначено, що ситуація залишилась незмінною з часу попереднього відстеження результативності Постанови. Все менше юридичних осіб вивозять або тимчасово вивозять культурні цінності з території України. Але динаміка спаду спостерігається і до набрання чинності Постановою.

Крім того, необхідно зауважити, що основні питання видачі Свідоцтва регламентуються виключно Законом України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», а Постанова сприяє реалізації державної політики у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей у належній правовій формі, що відповідає актам вищої юридичної сили.

**Т. в. о. Міністра культури та
інформаційної політики України**

Ростислав КАРАНДЄЄВ

